

SAKARYA 1 NO.LU L TİPİ KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU ZİYARET RAPORU

Rapor No:
2026/39

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 10/6/2026 tarihli ve 2026/591 sayılı kararıyla oy birliğiyle kabul edilmiştir.

İÇİNDEKİLER

TABLO DİZİMİ.....	ii
KISALTMALAR.....	iii
GİRİŞ.....	1
I. GENEL BİLGİLER.....	3
A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler.....	3
B. Kurum Personeli	3
C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılan Kişiler	4
II. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER	4
A. Fiziksel Koşullar	4
B. Yönetim ve Personelin Tutumu ve Şikâyet Prosedürleri	6
C. Beslenme.....	8
D. Sağlık Hizmetleri.....	9
E. Psikososyal Servis Hizmetleri.....	11
F. Eğitsel, Kültürel, Sosyal, Sportif ve Mesleki Faaliyetler	12
G. Dış Dünya ile İletişim.....	15
III. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER	16
A. Değerlendirme	16
B. Tavsiyeler.....	16
1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler	16
2. Ferizli Halk Eğitim Merkezine Yönelik Tavsiye	17
3. Sakarya İl Sağlık Müdürlüğüne Yönelik Tavsiye	17
4. Sakarya İl Jandarma Komutanlığına Yönelik Tavsiye	17
5. Ceza Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne Yönelik Tavsiyeler	18

TABLO DİZİMİ

Tablo 1: Ünvan Bazında Kurum Personeli Sayısı	3
Tablo 2: Sağlık Servisi Tarafından Gerçekleştirilen Faaliyet Sayısı.....	10
Tablo 3: Örgün ve Açık Öğretime Devam Eden Mahpus Sayısı	13

KISALTMALAR

ACEP	: Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu
CPT	: Avrupa İşkencenin veya Gayriinsani veya Onur Kırıcı Ceza veya Muamelenin Önlenmesi Komitesi
m²	: metrekare
OPCAT	: İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol
SEGBİS	: Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
TİHEK	: Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
UÖM	: Ulusal Önleme Mekanizması

GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK); 6/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.

2. Türkiye, 14/9/2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol'ü (OPCAT) imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından bağlayıcılık kazanan OPCAT'in 1'inci maddesine göre Protokolün amacı: *“bağımsız uluslararası ve ulusal organların, işkence ve diğer zalimane, gayriinsani veya küçültücü muamele veya cezayı önlemek için kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretlerde bulunacağı bir sistem kurmaktır.”*

3. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması olarak görev yapmak TİHEK'in görevleri arasında yer almaktadır. Kanun'un 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendine göre Ulusal Önleme Mekanizması (UÖM): *“İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi”* ifade etmektedir.

4. 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 8'inci maddesi uyarınca: *“Kapalı ceza infaz kurumları, iç ve dış güvenlik görevlileri bulunan, firara karşı teknik, mekanik, elektronik veya fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasın olanaklı bulunduğu, yeterli düzeyde güvenlik sağlanmış ve hükümlünün gereksinimine göre bireysel, grup hâlinde veya toplu olarak iyileştirme yöntemlerinin uygulanabileceği tesislerdir.”*

5. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde, TİHEK'in özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin bulundukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek görevini haiz olduğu ifade edilmiştir. Bu bağlamda kapalı ceza infaz kurumlarına ziyaret gerçekleştirmek TİHEK'in görev ve yetki alanına girmektedir.

6. Anılan görevin icrası kapsamında 31/7-1/8/2025 tarihlerinde Sakarya 1 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna¹ habersiz bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. Ziyaret Heyetinde; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu Üyesi ..., İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanı ..., İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcıları ... ve ... ve Sağlık Teknisyeni ... ile Kurumumuzun talebi üzerine Sakarya Valiliği tarafından görevlendirilen Hekim ... ve Psikolog ... yer almıştır.

7. Ziyaret, Kurum İdaresi ile yapılan ön görüşmeyle başlamıştır. Görüşmede ilk olarak TİHEK Heyeti tarafından; UÖM, ziyaretin amacı ve yöntemine ilişkin bilgiler verilmiştir. Ardından İdareden Kurum hakkında güncel bilgiler, Kurumun mevcut durumu, mahpusların² sayısı ve sınıflandırmalarına ilişkin bilgiler alınmıştır. İdarenin dahli olmadan farklı suç türlerinden mahpusların bulunduğu koğuşlar seçilerek özel görüşmeler gerçekleştirilmiş ve mahpusların tutuldukları ortam yerinde gözlemlenmiştir. Heyet üyeleri tarafından görüşme gerçekleştirilen mahpuslara; TİHEK ve UÖM hakkında genel bilgi verilmiş, ziyaretin amacı ve kapsamı belirtilmiş, gizliliğe riayet edilerek rapor hazırlanacağı hususları aktarılmıştır. Görüşmeler sırasında Kurumda çalışan personelden herhangi biri koğuşlarda bulunmamıştır. İncelemeler sırasında Sağlık Servisi, Psikososyal Servis, kütüphane, atölyeler, kamera odası, kantin, açık ve kapalı görüş alanları, avukat görüşme alanı, personel yemekhanesi ile açık ve kapalı spor salonları ziyaret edilmiştir. Buradaki incelemelerin ardından ziyaret bitiminde İdare ile son bir toplantı yapılmış; ilk tespit ve gözlemler paylaşılmış, ziyaret sonrası hazırlanacak raporun İdare ve ilgili kurumlarla paylaşarak tavsiyelerin takip edileceği ve takip ziyareti de yapılabileceği bilgisi verilmiş olup ilgili bilgi ve belgeler alınarak ziyaret sonlandırılmıştır.

8. Bu rapor, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulunun 30/12/2024 tarihli ve 2024/1310 sayılı kararı ve Başkanlık Makamının 25/7/2025 tarihli ve 53611 sayılı oluruna istinaden 31/7-1/8/2025 tarihlerinde Sakarya 1 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna gerçekleştirilen ziyaret neticesinde edinilen tespit, gözlem ve şikâyetlerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini içermektedir.

¹ Bundan sonra kısaca Kurum olarak ifade edilecektir.

² Bu raporda kullanılan “mahpus” sözcüğü, ceza infaz kurumlarında özgürlüğünden mahrum bırakılan tutuklu, hükümlü ve hükmen tutukluları ifade etmektedir.

I. GENEL BİLGİLER

A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler

9. Kurum Sakarya ili Ferizli ilçesinde yer almaktadır. Sakarya il merkezine 30 kilometre uzaklıkta yer alan Kuruma toplu ulaşım araçları ile ulaşım imkânı bulunmaktadır.

10. 2005 yılında inşa edilip 2006 yılında faaliyete geçen Kurum, toplamda 130.000 metrekare alan üzerinde hizmet vermektedir.

B. Kurum Personeli

11. Kurumda 212'si erkek ve 55'i kadın olmak üzere toplam 267 personel görev yapmaktadır. Personelin ünvanlarına göre sayıları aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

ÜNVAN	PERSONEL SAYISI
Kurum Müdürü	1
Kurum İkinci Müdürü	2
İdare Memuru	3
Sayman	1
İnfaz ve Koruma Başmemuru	10
İnfaz ve Koruma Memuru	223
Psikolog	4
Sosyal Çalışmacı	1
Öğretmen	3
Diş Hekimi	1
Sağlık Memuru	3
Ceza İnfaz Kurumu Kâtibi	3
Bilgisayar İşletmeni	5
Teknisyen	4
Memur	2
Kaloriferci	1
TOPLAM	267

Tablo 1: Ünvan Bazında Kurum Personeli Sayısı

12. Kurumda gündüz ve 4'lü vardiya olmak üzere iki farklı çalışma sistemi uygulanmaktadır. Kurumdaki vardiya sisteminde görevli personel 12-48 saat esasına göre, diğer personel ise hafta içi 08.30-17.30 saatleri arasında çalışmaktadır.

13. Kurumda görev yapan personelin, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ve Eğitim Merkezleri koordinatörlüğünde verilen hizmet içi eğitimleri düzenli olarak aldığı belirtilmiş olup alınan eğitimlerin arasında insan hakları, kişiler arası iletişim ve işkence ve kötü muamele yasağına ilişkin eğitimlerinin de bulunduğu bilgisi edinilmiştir.

C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılan Kişiler

14. Kurumun kapasitesi 468, artırılmış kapasitesi ise 1.670'dir. Ziyaret tarihinde Kurumda 1.876'sı hükümlü, 193'ü hükmen tutuklu ve 308'i tutuklu olmak üzere toplam 2.377 mahpus bulunmaktadır.

15. Kurumdaki mahpuslardan 4'ü Suriye, 2'si Irak, 2'si Özbekistan, 1'i Bosna Hersek, 1'i Ukrayna uyruklu ve 1'i de vatansız olmak üzere toplam 11'i yabancı uyrukludur.

16. Kurumda 363 kadın mahpus ve anne yanında kalan 24 çocuk bulunmaktadır. Kurumda suça sürüklenen çocuk bulunmamaktadır.

17. Kurumda kronik hastalığı³ bulunan 279, fiziksel engeli olan 4 mahpus bulunmakta, ruhsal ve zihinsel engelli olduğu tespit edilen mahpus bulunmamaktadır.

II. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER

A. Fiziksel Koşullar

18. Kurum A-B-C-D-E ve F blok olmak üzere toplam 6 bloktan oluşmaktadır. İdari bölüm ve iş yurdu servisi D blokta yer almaktadır.

19. Kurumda; 4 açık görüş salonu, 54 adet kapalı görüşme kabini, 6 aile görüş odası, 7 avukat görüşme kabini, 2 doku hasarı ve travma önleyici oda⁴, 2 psikososyal servis görüşme odası, 1 Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi (SEGBİS) odası, 4 eğitim dersliği, 2 açık ve 1 kapalı spor salonu, 1 kantin, 1 revir, 1 kütüphane ve 1 konferans salonu bulunmaktadır.

³ Kronik hastalıklar: hepatit c, hepatit b, epilepsi, astım, hipertansiyon, diyabet, HIV vb.

⁴ Yumuşak oda ve süngerli oda olarak da bilinmektedir.

20. Kurumda alt katı 76.3 metrekare (m²), üst katı 58 m² ve havalandırma bahçesi 60 m² olan 61 koğuş ve 11.17 m²'den oluşan 41 adet tek kişilik oda bulunmaktadır.

21.Koğuşlar 2 katlı olup giriş katında mutfak evyesi, televizyon, buzdolabı, plastik masa ve sandalyeler, tuvalet ve banyo ile havalandırma alanı; üst katında ise 7 odanın bulunduğu ranzalar ile dolapların yer aldığı yatma alanı bulunmaktadır.

22. Kapasitenin üstünde mahpus bulunan koğuşlarda, bazı mahpusların ortak yaşam alanında bulunan yer yataklarında yattığı ve birden fazla mahpusun aynı giysi dolabını kullandığı görülmüştür. Yapılan incelemede bazı dolapların eski ve paslı olduğu görülmüştür. Ayrıca bazı koğuşlarda tuvaletlerin tavan kısımlarının rutubet nedeniyle küflenmiş olduğu ve tuvalet ve banyolarda tutunma barı olmadığı görülmüştür.

23. Kurumda 2 adet geçici koğuş bulunmaktadır. İdare tarafından geçici koğuşlarda mahpusların en fazla 72 saat kaldıkları belirtilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından yapılan incelemede geçici koğuşlarda bulunan banyo ve tuvalet alanlarının temiz olmadığı görülmüştür.

24. Kurumda 1 adet sigara içilmeyen koğuş bulunmaktadır.

25.Kurumda 2 adet yumuşak oda bulunmaktadır. Oda duvarlarının ve zemininin beyaz yumuşak malzeme ile kaplandığı, tavana yakın konumda bir pencere olduğu ve oda içerisinde kamera ile sifon sistemi olmayan bir gider bulunduğu görülmüştür. Ziyaret Heyeti tarafından yapılan incelemede odanın tavanında akıntı olduğu görülmüştür. İdare tarafından odanın aktif olarak kullanılmadığı belirtilmiş olup yumuşak oda kayıt defterinde gerçekleştirilen incelemede, odanın en son 10/6/2024 tarihinde kullanıldığı görülmüştür.

26. Koğuşların temizliği mahpuslar tarafından yapılmaktadır.⁵ İdare tarafından gerektiği zaman temizlik malzemelerinin Kurum tarafından verildiği belirtilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından yapılan incelemede genel olarak koğuş, banyo ve tuvaletlerin temiz olduğu ve gerekli temizlik malzemelerinin mevcut olduğu görülmüştür.

27. İdare tarafından kişi başına ve günlük olarak sıcak su için 70 litre ve soğuk su için 150 litre su kotalarının olduğu belirtilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslardan, zaman zaman su kesintisi yaşanabildiği ve kalabalıklaşma sebebiyle su kotalarının yetersiz kaldığı yönünde şikâyet alınmıştır.

28. Kurumda endüstriyel tipte 3 adet çamaşır makinesi ve 3 adet çamaşır kurutma makinesinin mevcut olduğu 1 çamaşırhane bulunmaktadır. Her mahpusun çamaşırları 50 TL

⁵ 5275 sayılı Kanun'un "Sağlığın korunması kurallarına uyma" başlıklı 27'nci maddesine göre; "Hükümlü, sağlığının korunması ve salgın hastalıkların önlenmesi için gerekli ve alınmış tedbirlere uymak, kişi sağlığı için tehlike doğuran durumları gecikmeksizin kurum yönetimine bildirmek, kendi ve içinde yaşadığı ortamın temizliğine uygun davranışlar göstermek zorundadır."

ücret karşılığında yıkanmaktadır. Mahpusların nevresim ve battaniyelerinin 6 ayda 1 ücretsiz olarak yıkandığı bilgisi edinilmiştir. Mahpuslarla gerçekleştirilen görüşmelerde çamaşırhane de yıkanan çamaşırların yeterince temizlenmediği ve ıslak teslim edildiği ifade edilmiştir.

29. Kurumun ısıtılması doğal gaz yakıtı kullanılan kalorifer sistemi ile sağlanmaktadır. Mahpuslardan bu hususta bir şikâyet alınmamıştır.

30. Koğuşların yapay aydınlatması odalarda bulunan floresan lambalarla, doğal aydınlatması ise pencereler ve havalandırma kapılarıyla sağlanmaktadır. Koğuşların ve ortak alanların aydınlık olduğu görülmüştür.

31. Koğuşların havalandırılması pencere, vantilatör ve havalandırma bahçesi kapısı ile sağlanmaktadır. İdare tarafından havalandırma kapılarının sabah 08.30'da yapılan sabah sayımında açılıp, gün batımından yarım saat önce kapatıldığı ifade edilmiştir.

32. Koğuşlarda acil durum butonlarının bulunduğu ancak bazı koğuşlarda butonların çalışmadığı görülmüştür.

33. *Güvenlik kameraları ile ilgili incelemeler yapılmış olup tespitler muhatap kuruma iletilmiştir.*

34. İdare tarafından Kurumda düzenli olarak her ay ilaçlama yapıldığı bilgisi verilmiş, incelenen ilaçlama tutanakları ile bu bilgi doğrulanmıştır.

35. Kurum koridorlarında yangın tüpleri, duman tahliye fanları ve yangın söndürme panoları bulunmaktadır. Koridorda bulunan yangın söndürme tüpleri arasından rastgele seçilenlerin son kullanma tarihlerinin geçmediği görülmüştür.

B. Yönetim ve Personelin Tutumu ve Şikâyet Prosedürleri

36. Mahpusların kuruma ilk kabulü sırasında yasaklı eşya ve maddelere ilişkin uyarı yapıldıktan sonra mahpusların eşyalarının bir kutuya alındığı, sonrasında kimlik sorgulamasının yapıldığı ve ardından arama odasına alınarak mevzuata uygun şekilde üst aramasının gerçekleştirildiği belirtilmiştir. İdare tarafından bazı suç türleri kapsamında Kuruma gelen mahpuslar için detaylı arama yapıldığı, arama sırasında tek kullanımlık önlük verildiği ve insan onuruna yakışır şekilde aramanın gerçekleştirildiği belirtilmiştir. Yapılan kamera kaydı incelemesinde üst aramasının ... dakika sürdüğü görülmüş olup görüşme gerçekleştirilen mahpuslardan bu konuda herhangi bir şikâyet alınmamıştır.

37. Kuruma ilk kabul esnasında mahpuslara hakları ve yükümlülükleri konusunda sözlü olarak bilgilendirme yapıldığı belirtilmiş olup mahpus haklarına dair bilgileri içeren tutuklu ve

hükümlü el kitabının verildiği öğrenilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen bazı mahpuslar tarafından kendilerine kabul işleminden sonra bilgilendirme yapılmadığı ifade edilmiştir.

38. İdare tarafından mahpusların Kuruma ilk girişlerinde; suç grubu, hasımlık ve hükümlü/tutuklu olma durumuna göre mevcudu az olan koğuştan başlanarak uygun koğuşa veya odaya yerleştirildiği ifade edilmiştir. Mahpusların odalara yerleşiminin mevzuata⁶ uygun olarak hükümlülük süreleri ve suç türlerine göre yapılan gruplandırmaya uygun olduğu görülmüştür.

39. İdare tarafından Kurumda sabah 08.30'da ve akşam 20.30'da olmak üzere günde 2 defa sayım gerçekleştirildiği belirtilmiştir.

40. İdare tarafından dilekçelerin sabah sayımında görevli personel tarafından günlük olarak toplandığı, konularına göre tasnif edildiği, gerekli havale işlemlerinin yapıldığı ve talep edilmesi durumunda dilekçe çıkış numarasının mahpuslara verildiği belirtilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpusların bir kısmı dilekçelerinin ilgili makamlara gönderilmesinde genel olarak bir sorun yaşanmadığını belirtirken bazı mahpuslar dilekçelerle ilgili bilgi verilmediği ve dilekçelerin gönderilmediği yönünde şikâyetle bulunmuştur. Yapılan incelemede dilekçelerin ilgili birimlere gönderildiği anlaşılmıştır.

41. Mahpusların, Kurum personelinin tutum ve davranışlarından genel olarak memnun oldukları gözlemlenmiş olup herhangi bir işkence ve kötü muamele bulgusuna rastlanmamıştır.

42. Kurumda son 1 yıl içerisinde kötü muamele iddiasıyla hakkında idari veya adli soruşturma başlatılan personel bulunmamaktadır. Bununla birlikte son 1 yıl içerisinde 5 mahpus tarafından kötü muamele iddiasıyla İdareye başvurulduğu, yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda ileri sürülen iddiaların özel taleplerin yerine getirilmesini sağlamak amacıyla yapıldığının ve iddiaların asılsız olduğunun tespit edildiği belirtilmiştir.

43. Son 1 yıl içerisinde Kurumda 1.168 disiplin soruşturması⁷ gerçekleştirildiği ve 11 adli vakanın ilgili mercilere bildirildiği öğrenilmiştir. Mahpuslar tarafından disiplin cezaları ile ilgili olarak herhangi bir şikâyet iletilmemiştir.

⁶ 5275 sayılı Kanun'un "Hükümlülerin gruplandırılması" başlıklı 24'üncü maddesine göre; "(1) Hükümlüler; a) İlk defa suç işleyenler, mükerrirler, itiyadî suçlular veya suç işlemeyi meslek edinenler, b) Aklî ve bedensel durumları nedeniyle veya yaşları itibarıyla özel bir infaz rejimine tâbi tutulması gerekenler, c) Tehlike hâli taşıyanlar, d) Terör suçluları, e) Suç örgütlerine veya çıkar amaçlı suç örgütlerine mensup olan suçlular, gibi gruplara ayrılırlar. (2) Hükümlüler ayrıca yaşları, hükümlülük süreleri ve suç türleri itibarıyla da gruplandırılırlar."

⁷ Verilen cezalar; kınama cezası 173, etkinliklerden alıkoyma 130, ücretli çalıştığı işten yoksun bırakma 22, iletişim ve haberleşmeden yoksun bırakma 14, ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma 133, hücreye koyma 258, uyarma 2, hücre cezasına karşılık ziyaretçi kabuldenden yoksun bırakma 5 olup 431 soruşturma kapsamında ise ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilmiştir.

C. Beslenme

44. Mahpuslara sabah, öğle ve akşam olmak üzere günde 3 öğün yemek verilmektedir. İdare tarafından yemeklerin ve yemek listesinin Açık Ceza İnfaz Kurumunda hazırlanarak kampüs içerisinde yer alan kurumlara dağıtıldığı belirtilmiştir.

45. İdare tarafından özel beslenme ihtiyacı olan mahpuslar için doktor tarafından hazırlanan rapor doğrultusunda diyet yemek verildiği belirtilmiş olup yemek listeleri incelendiğinde Açık Ceza İnfaz Kurumundan toplam 40 adet diyet yemeğin Kuruma teslim edildiği görülmüştür. Ayrıca çocuklar için kahvaltılarda süt, bal, yumurta ve kefir gibi ek gıdaların; akşam yemeklerinde ise hamburger, pizza, meyveli yoğurt ve fırın patates gibi farklı yiyeceklerin verildiği görülmüştür.

46. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından genel olarak yemek kalitesinin ve miktarının yeterli olmadığı ifade edilmiştir. Ziyaret tarihinde öğle yemekleri Kurumda yenilmiş, yemeklerin lezzeti, çeşitliliği ve doyuruculuğu Ziyaret Heyeti tarafından yeterli bulunmuştur.

47. Ziyaret Heyeti tarafından haftalık yemek listeleri incelenmiş, çıkan yemeklerin genellikle farklı olduğu ve personel ile mahpusların aynı yemekleri yedikleri görülmüştür.

48. İdare tarafından yemeklerin Açık Ceza İnfaz Kurumunda hazırlanması sebebiyle mevzuat⁸ uyarınca yemek numunelerinin 72 saat muhafaza edilmesi konusundaki sorumluluğun Açık Ceza İnfaz Kurumunda olduğu belirtilmiştir.

49. Kurumun su ihtiyacı şebeke suyundan sağlanmaktadır. Mahpusların içme suyu ihtiyacını şebeke suyundan ya da kantinde satılan ambalajlı sulardan karşıladığı öğrenilmiştir. İncelenen belgelerden Sakarya Büyükşehir Belediyesi tarafından yılda bir defa su analizi yapıldığı anlaşılmıştır. Ayrıca Kurumun talep etmesi halinde Belediye tarafından numune alınarak gerekli kontrollerin yapıldığı belirtilmiştir. Kontrol edilen belgelerden en son 15/8/2024 tarihinde Sakarya Büyükşehir Belediyesi tarafından su analizi yapıldığı görülmüştür.

50. Kurumda 1 kantin bulunmaktadır. Koğuş sisteminde bulunan mahpusların koğuş içerisinde bulunan Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi (ACEP) sisteminden, tekli odada bulunan mahpusların ise dağıtılan güncel listeler üzerinden kantinde satılan ürünlere ve fiyatlarına eriştikleri öğrenilmiştir. İncelenen kantin ve fiyat listesinde yeterli

⁸ 26/9/2008 tarihli ve 27009 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gıda Güvenliği ve Kalitesinin Denetimi ve Kontrolüne Dair Yönetmelik’in 8’inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi: “Kamu-özel kurum ve kuruluşları ile mahallinde üretilerek toplu tüketime sunan işyerleri ve yemek fabrikaları, ürettiği yemek partisinin her çeşidinden alınan bir örneği 72 saat uygun koşullarda saklamakla yükümlüdür.”

miktarda ve çeşitlilikte ürün olduğu anlaşılmıştır. Mahpuslarla yapılan görüşmelerde; kantinde satılan ürünlerin geç temin edildiği ve içme suyunun kısa sürede tükenmesi sebebiyle içme suyuna erişimde sorun yaşandığı ifade edilmiştir.

51. Kadın mahpuslar tarafından kantinde kadın iç çamaşırı satılması talebi Ziyaret Heyetine iletilmiş olup yapılan incelemede kantinde kadın iç çamaşırı satılmadığı görülmüştür. Ayrıca mahpuslar tarafından kantinde vantilatör satılması talebi Ziyaret Heyetine iletilmiştir.

D. Sağlık Hizmetleri

52. Kurumun sağlık servisi; 2 aile hekimi muayene odası, diş ünitesinin yer aldığı ayrı bir muayene odası, 2 personel odası, 1 ilaç odası ile 1 müşahede odasından oluşmaktadır.

53. Sağlık servisinde; 2 aile hekimi, 2 diş hekimi, 2 hemşire, 3 sağlık memuru ile 8 infaz ve koruma memuru görev yapmaktadır.⁹

54. Diş hekiminin hafta içi 08.00-17.00 saatleri arasında, aile hekimlerinin ise haftanın 2 günü Kurumda görev yaptığı bilgisi alınmıştır.

55. Muayene odasında 2 adet oksijen tüpü, 1 seyyar oksijen tüpü, 1 Elektrokardiyogram (EKG) cihazı, 2 defibrilatör cihazı, soğuk ortamda saklanması gereken ilaçların muhafaza edildiği buzdolabı, laringoskop seti, seyyar pulse oksimetre, 2 paravan, 2 tekerlekli sandalye ve 3 sedye olduğu görülmüştür.

56. Sağlık personeli tarafından aile hekimliği veya diş hekimliği muayeneleri neticesinde, ileri tetkik ve tedavi ihtiyacı olduğu düşünülen mahpusların ikinci ve üçüncü basamak sağlık kuruluşlarına sevkini yapıldığı, sevki sağlanan mahpusların hastane sevk listesine eklenerek jandarma personeline hastaneye nakillerinin sağlandığı belirtilmiştir.

57. 2025 yılı içerisinde ziyaret tarihine kadar gerçekleştirilen sağlık servisi faaliyetlerine ilişkin sayısal verileri içerir tablo aşağıda yer almaktadır:

GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYET	İŞLEM SAYISI
Aile Hekimliği Muayene Sayısı	10.788
Diş Hekimliği Muayene Sayısı	2.441
Aile Hekimliği İkinci ve Üçüncü Basamak Sağlık Kuruluşuna Sevk	1.578

⁹ 1 diş hekimi ile 2 hemşire Sağlık Bakanlığı tarafından görevlendirme ile Kurumda çalışmaktadır.

Aile Hekimliği Acil Sevk	897
Diş Hekimliği İkinci ve Üçüncü Basamak Sağlık Kuruluşuna Sevk	305
TOPLAM	16.009

Tablo 2: Sağlık Servisi Tarafından Gerçekleştirilen Faaliyet Sayısı

58. Sağlık servisinde bulunan ilaç odasında mahpuslara verilecek olan ilaçlar yer almaktadır. İlaçların Kurumun anlaşmalı olduğu eczanelerden temin edildiği öğrenilmiştir. Revirde bulunan bazı ilaçların son kullanma tarihlerinin geçmiş olduğu ve aktif olarak kullanılan ilaçlar ile aynı yerde muhafaza edildiği görülmüştür. Ayrıca son kullanma tarihi geçen ilaçlara ilişkin imha kayıtlarının tutulmadığı öğrenilmiştir.

59. Kırmızı ve yeşil reçeteli ilaçlar için ayrı kayıtların tutulduğu ve bu ilaçların ayrı kilitli bir dolapta muhafaza edildiği görülmüştür. Psikiyatrik ilaçlar ile kırmızı veya yeşil reçeteli ilaçların hemşireler tarafından hazırlanarak gündüz vardiyasında sağlık memurları, akşam vardiyasında ise infaz ve koruma memurları tarafından mahpuslara kullandırıldığı ifade edilmiştir. Bununla birlikte; kronik kalp, tansiyon, kolesterol, mide, soğuk algınlığı, ağrı kesici, vitamin gibi ilaçların mahpuslara kutu ile teslim edildiği ve mahpusların bu ilaçları koğuşa götürebildiği bilgisi edinilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından ilaçların düzenli olarak kendilerine teslim edildiği ifade edilmiştir. Yapılan incelemede ilaçlara erişim konusunda herhangi bir olumsuzlukla karşılaşılmamıştır.

60. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından, hastane sevklerinin gecikebildiği ifade edilmiştir. İdare tarafından hastanedeki doktor eksikliği sebebiyle sevklerde gecikmeler yaşanabildiği belirtilmiştir. Yapılan incelemede; mükerrer sevkler dâhil olmak üzere yaklaşık 1.100 hastaneye sevk bulunduğu görülmüş olup Kurumun kapasitesinin üzerinde hizmet vermesi ve kampüste yer alan diğer ceza infaz kurumlarından da sevklerin gerçekleştirilmesi nedeniyle personel ve araç yetersizliği olduğu, dolayısıyla sevklerde gecikmelerin yaşanabildiği anlaşılmıştır.

61. Mahpusların acil bir sağlık sorunu olduğunda saat fark etmeksizin Ferizli İlçe Devlet Hastanesine sevk edildiği, acil tıp uzmanının gerekli görmesi halinde mahpusların Sakarya Eğitim Araştırma Hastanesine ivedilikle sevk edildiği belirtilmiştir.

62. Ziyaret Heyetinde yer alan hekim tarafından acil durum çantası incelenmiş olup çanta içerisinde olması gereken malzeme ve ilaçlarda eksiklikler olduğu ve bazı ilaçların saklama koşullarına uygun olarak muhafaza edilmediği tespit edilmiştir.

63. Ziyaret tarihinde açlık grevinde bulunan 2 mahpus bulunmakla birlikte ziyaret sırasında İdareye verdikleri dilekçe ile açlık grevini kendi istekleriyle sonlandırmışlardır. Ziyaret Heyeti tarafından açlık grevindeki bir mahpusla gerçekleştirilen görüşmede, klozetli bir koğuşa geçme talebinin yerine getirilmesi amacıyla açlık grevine başladığını, talebinin yerine getirilmesi sebebiyle açlık grevini kendi isteğiyle sonlandırdığını ifade etmiştir. Açlık grevi ya da ölüm orucunda olan mahpusların günlük vital ve kilo takiplerinin yapıldığı, acil müdahale gerektirecek bir durum ile karşılaşılması halinde 5275 sayılı Kanun'un 82'nci maddesi uyarınca hareket edildiği belirtilmiştir. İncelenen belgelerden ölüm orucunda olan mahpusların sağlık durumlarına ilişkin takibin yapıldığı anlaşılmıştır.

64. Diş tedavilerinin gerçekleştirildiği odada 1 adet diş ünitesi, 1 adet sterilizasyon cihazı, sterilize edilmiş malzemelerin paketlenmesinde kullanılan 1 adet paketleme cihazı, lokal anestezi ilaçları ve cerrahi müdahale malzemeleri bulunmaktadır. Mahpuslar tarafından diş hekimine erişimde herhangi bir sorun olmadığı ancak ileri tedavi gerektiren durumlarda hastane sevklerinin uzun sürdüğü ifade edilmiştir.

E. Psikososyal Servis Hizmetleri

65. Psikososyal serviste, 4 psikolog, 1 sosyal çalışmacı ile 4 infaz ve koruma memuru görev yapmaktadır. İdare tarafından, psikososyal servis personelinin hafta içi her gün saat 08.30-17.30 arasında hizmet verdiği belirtilmiştir.

66. Psikososyal serviste; ilk görüşme, bireysel görüşme, bireysel müdahaleler, grup çalışmaları, aileye yönelik çalışmalar, annesinin yanında kalan çocuklara yönelik çalışmalar, personele yönelik çalışmalar, idari görevler, kriz durumları gibi çeşitli işlemlerin gerçekleştirildiği öğrenilmiştir.

67. Mahpusların Kuruma ulaşması ve diğer birimlerin işlemlerinin tamamlanmasının akabinde ilk görüşme gerçekleştirilerek Araştırma ve Değerlendirme Formu doldurulduğu, yapılan risk değerlendirmesi sonucunda mahpusun ihtiyacına uygun bireysel müdahale ya da grup çalışmalarına yönlendirildiği aktarılmıştır. Bireysel müdahalelerde asıl amacın; mahpusun kendini daha iyi tanıması, duygu, düşünce ve davranışlarını anlaması, sorunlarıyla baş etme becerileri kazanması yoluyla davranışsal ve ruhsal problemlerine müdahale etmek olduğu belirtilmiştir.

68. Mahpusların infaz sürecinde dilekçe yoluyla psikososyal servisten yararlanabildikleri belirtilmiştir. Kurumdaki diğer birimlerin yönlendirmesi veya psikologların gerekli görmesi durumunda da bireysel görüşme yapılabildiği ifade edilmiştir.

69. Görüşme gerçekleştirilen bazı mahpuslar; psikolog ile görüşme taleplerini infaz ve koruma memurlarına ilettiklerinde ne için görüşeceklerinin sorulduğunu, kimi zaman taleplerinin reddedildiğini, psikolog görüşmelerinin genellikle koğuş kapısı önünde yapıldığını ve görüşmelerin çok kısa sürdüğünü ifade etmişlerdir. İlgili hususlar İdareye iletilindiğinde; 6 ayda bir mahpuslarla koğuş kapısında görüşmeler gerçekleştirildiği, erkek mahpuslarla ilk görüşmelerin mahkûm kabul bölümünde, kadın mahpuslarla ilk görüşmelerin ise kadınların kaldıkları blokta yer alan bir odada gerçekleştirildiği, Kuruma ilk girişte yapılan risk değerlendirmesi çerçevesinde oluşturulan listelere göre günlük dilekçelerin kontrol edildiği, risk değerlendirmesinde risk grubunda olduğu değerlendirilen mahpuslarla zaman kaybedilmeden görüşüldüğü ve düzenli olarak görüşmelerin sürdürüldüğü, son 1 ayda aile görüşmesi, dilekçe ile talep, değerlendirme ve kriz durumları kapsamında 1.047 bireysel görüşme gerçekleştirildiği belirtilmiştir.

70. Gerekli görülmesi hâlinde mahpusların ailelerinin psikososyal yardım çalışmalarına dâhil edildiği, bu doğrultuda ailelerle yüz yüze veya telefon yolu ile görüşmeler gerçekleştirilebildiği ifade edilmiştir.

71. 2025 yılı içerisinde sigara ve alkol bağımlılığı kapsamında toplam 8 saatlik bir grup çalışması yapıldığı, hâlihazırda yürütülen bir grup çalışması olmadığı belirtilmiştir.

72. 2025 yılı içerisinde anne yanında kalan çocuklar için doğum günü kutlaması ve pizza günü gibi 4 etkinlik gerçekleştirildiği ifade edilmiştir. Ziyaret tarihi itibarıyla çocuklar için yürütülen aktif bir çalışma olmadığı belirtilmiştir.

F. Eğitsel, Kültürel, Sosyal, Sportif ve Mesleki Faaliyetler

73. Kurum eğitim servisine bağlı olarak çalışan kütüphane ve manevi rehberlik servisi bulunmaktadır. Eğitim servisinde 3 öğretmen, 5 memur; kütüphanede 1 memur; manevi rehberlik servisinde Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı 9 personel ile 1 memur görev yapmaktadır.

74. Kurumda örgün ve açık öğretime devam eden mahpuslara ilişkin sayısal verileri içerir tablo aşağıda yer almaktadır:

EĞİTİM KADEMESİ	MAHPUS SAYISI
Açık Öğretim Ortaokulu	34
Açık Öğretim Lisesi	219

Açık Öğretim Fakültesi	54
Örgün Öğretim	1
TOPLAM	308

Tablo 3: Örgün ve Açık Öğretime Devam Eden Mahpus Sayısı

75. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar, eğitim ve sınavlar konusunda herhangi bir sorun yaşamadıklarını ifade etmişlerdir.

76. İdare tarafından, Kurum kütüphanesinin 08.30-17.30 saatleri arasında hizmet verdiği öğrenilmiştir.

77. İdare tarafından gönderilen belgelerde yapılan incelemede, Kurum kütüphanesinde 5700 adet kitap bulunduğu, bu kitaplar içerisinde yabancı dilde de eserler olduğu görülmüştür.

78. Mahpusların oda ve koşullarda bulundurabileceği kitap sayısının, dışarıdan temin edebildikleri kitaplar için 10, kütüphaneden aldıkları kitaplar için 3 olmak üzere toplam 13 adet olduğu öğrenilmiştir. Bununla birlikte dini yayınlar ile ders kitaplarının bu sayıya dâhil edilmediği ifade edilmiştir. Mahpusların Kurum kütüphanesinden aldıkları kitaplardan 15 gün faydalanabildiği, talep halinde sürenin uzatılabildiği belirtilmiştir. Ayrıca mahpusların ceza infaz kurumları kampüsü içinde bulunan Adalet Halk Kütüphanesinden de kitap alabildiği ifade edilmiştir. Mahpuslar tarafından bu hususta herhangi bir şikâyet iletilmemiştir.

79. Mahpusların gazete ve dergiye dış kantin yolu ile ulaşabildikleri, gelen dergilerin eğitim servisi tarafından incelenip mahpuslara verildiği bilgisi edinilmiştir. Mahpuslar tarafından bu hususta herhangi bir şikâyet iletilmemiştir.

80. Kurum içerisinde anne yanında kalan çocuklar için kreş hizmeti verilmektedir. İdare tarafından yaz tatili sebebiyle öğretmen olmadığı için kreşin kullanılamadığı belirtilmiştir. Kadın mahpuslar tarafından çocukların oyun oynayabileceği tek alanın kreş olması sebebiyle yaz ayarında da kreşin kullanılabilmesi yönünde talepte bulunulmuştur. Ziyaret sırasında dışarıdaki yaz okullarından dönen 5-6 yaş grubu çocukların olduğu görülmüştür.

81. Ziyaret tarihinde faaliyette olan kurslardan; okuma ve yazma kursunun birinci kademesinden 44, çini işlemeci/çinici kursundan 10, ebru kursundan 9, elektrik ark kaynağı kursundan 7, hesap işi kursundan 21, kadın dış giysileri dikimi kursundan 20, kadın kuaförü kursundan 20, Kur'an-ı Kerim hafızlık kursundan 4 ve trikolaj kursundan 10 olmak üzere toplam 145 mahpusun yararlanmakta olduğu bilgisi edinilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar, Kurumdaki mevcut kurs sayısının yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir.

82. Kurumda hobi atölyesi olarak kullanılan bir ahşap atölyesi bulunmakta olup atölyenin her gün mesai saatleri içinde hizmet verdiği ve 15 mahpusun bu atölyeden

faaydalandığı belirtilmiştir. Atölyede; çeşitli marangozluk aletleri ile birlikte 3D kesim makinesinin bulunduğu görölmüştür. Atölyede kullanılan malzemelerin mahpusların talebi üzerine İdare tarafından temin edildiği, malzemelerin giderlerinin mahpuslar tarafından karşılandığı, üretilen ürünlerin satılarak elde edilen gelirin mahpusların banka hesabına yatırıldığı bilgisi edinilmiştir. Atölyede çalışan mahpuslara iş güvenliği eğitimi verilmediği öğrenilmiştir. Ayrıca duvarlarda iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin uyarı levhalarının olmadığı görölmüştür.

83. Kurumda seramik atölyesi bulunmaktadır. Atölyede Halk Eğitim Müdürlüğünden gelen bir usta öğreticinin görev yaptığı ve günlük 6 saat olmak üzere haftada 4 gün çalışma olduğu belirtilmiştir. Atölyeden 9 mahpusun faydalandığı bilgisi edinilmiştir. Atölyede çini üretiminin yanı sıra boyama ve çizim işlemlerinin yapıldığı ve atölye içerisinde ayrı bir odada bulunan fırında kurutma işleminin gerçekleştirildiği belirtilmiş olup mahpuslar tarafından üretilen ürünlerin Kurum koridorlarında sergilendiği görölmüştür.

84. Kurumda işyurdu faaliyetleri kapsamında özel bir firma ile imzalanan protokol uyarınca tekstil atölyesi kurulmuş olup atölyede 3 memur ve 65 mahpus çalışmaktadır. Atölyede pantolon dikim işi yapıldığı görölmüştür.

85. Kurumda 1'i bilgisayar sınıfı ve 1'i müzik sınıfı olmak üzere 7 derslik olduğu görölmüş olup Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi sınavlarının bu dersliklerde yapılabildiği bilgisi edinilmiştir.

86. Kurum kütüphanesinde 12 adet ve bilgisayar sınıfında 7 adet olmak üzere toplam 19 adet bilgisayarın mevcut görölmüştür.

87. Kurumda 1 açık ve 2 kapalı spor salonu bulunmakta olup mahpusların ayda en az 1 defa kapalı ve açık spor salonlarında 1 saat spor yapabildiği aktarılmıştır. İncelenen belgelerden, aylık olarak koğuşların açık ve kapalı spor salonlarını kullanacağı tarihlerin belirlendiği, bu doğrultuda her koğuşun ayda en az 1 defa spor yapabildiği anlaşılmıştır. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından bu husus ayrıca teyit edilmiştir. Ayrıca ziyaret sırasında açık ve kapalı spor salonlarından yararlanan mahpuslar olduğu görölmüş olup kamera kayıtlarının incelenmesi neticesinde açık ve kapalı spor salonlarının yaklaşık 1 saat süre ile kullandırıldığı tespit edilmiştir.

88. Kurumda 76 kişilik 1 konferans salonu bulunmaktadır. Konferans salonunda mahpuslara ve personele yönelik seminer, eğitim ve konferans gibi etkinliklerin gerçekleştirildiği öğrenilmiştir. *Konferans salonunda güvenlik kameraları ile ilgili incelemeler yapılmış olup tespitler muhatap kuruma iletilmiştir.*

G. Dış Dünya ile İletişim

89. Kurumda 20 adet ankesörlü telefon bulunmaktadır. Terör ve çıkar amaçlı suç örgütü üyeliği suçlarından mahkûm olanların mevzuat gereğince ACEP sisteminden yararlanamadığı, haftalık olarak 10 dakika sesli görüşme gerçekleştirebildikleri öğrenilmiş olup mahpuslar tarafından bu husus teyit edilmiştir.

90. Kurumda toplam 63 adet ACEP kabini bulunduğu, ACEP üzerinden görüşme hakkının her bir mahpus için haftalık 30 dakika olduğu öğrenilmiştir. Mahpusların bir önceki hafta açık veya kapalı görüş gerçekleştirmemeleri hâlinde ilaveten 30 dakika ve 3 arama hakkının sistem üzerinden tanımlandığı bilgisi paylaşılmıştır. ACEP görüşmelerinin sabah 8.30 ila akşam 23.59 saatleri arasında serbestçe yapılabildiği belirtilmiştir. Mahpuslardan bu hususta herhangi bir şikâyet alınmamıştır.

91. Kurumda 1 tanesi kadın mahpusların kullanımına ayrılmış olan toplam 4 adet açık görüş alanı bulunmaktadır. Açık görüş alanlarında 84 adet masa bulunmakta olup kapasitenin toplam 500 kişi olduğu bilgisi edinilmiştir. Mahpusların ayda 1 defa ve 1 saat süreyle açık görüş hakkından faydalanabildiği öğrenilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından incelenen kamera kayıtlarında; mahpusların açık görüşler esnasında aileleri ile görüşebildiği ve görüşlerin yaklaşık 1 saat sürdüğü görülmüştür. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından bu husus ayrıca teyit edilmiştir. Ziyaret sırasında yapılan incelemede açık görüş alanlarında saat olmadığı görülmüştür.

92. Kurumda 4 adet kapalı görüş alanı bulunmaktadır. Kapalı görüş alanlarında toplam 54 adet görüş kabini bulunmaktadır. Mahpusların kapalı görüş haklarından ayda 3 defa ve 1 saat süreyle yararlanabildiği bilgisi edinilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından incelenen kamera kayıtlarında; görüşlerin yaklaşık 1 saat sürdüğü görülmüştür. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından bu husus ayrıca teyit edilmiştir.

93. Kurumda 7 adet avukat görüşme kabini bulunmakta olup odaların dışarıya ses iletmediği anlaşılmıştır. Mahpuslar tarafından avukatla görüşme hususunda herhangi bir şikâyet iletilmemiştir.

94. Kurumda 4 adet SEGBİS odası ve 1 adet e-duruşma odası bulunmaktadır.

95. Kurumda 6 adet eş görüşme odası mevcut olup her bir odada birer adet çift kişilik yatak, tuvalet ve banyo bulunduğu; genel itibarıyla odaların temiz ve aydınlık olduğu görülmüştür. Eş görüşme odalarında acil çağrı butonları mevcut olup butonların çalışır vaziyette olduğu anlaşılmıştır. İncelenen belgelerden son 1 yıl içerisinde 500 mahpusun eş görüşmesi ödülünden faydalandırıldığı anlaşılmıştır.

96. Koğuşlarda bulunan televizyonlardaki kanal sayısının 46 olduğu öğrenilmiştir. Mahpuslardan bu hususta herhangi bir şikâyet ya da talep iletilmemiştir.

III. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER

A. Değerlendirme

97. TİHEK'in UÖM kapsamında yürüttüğü faaliyetlerinin temeli, ziyaret edilen kurumlarla pozitif yönde geliştirilecek iletişim doğrultusunda iş birliği esasına dayanmaktadır. Kurum İdaresi tarafından Ziyaret Heyetinin bütün bölümlere erişimi sağlanmış, mahpuslarla özel görüşmeler yapabilmesi için gerekli önlemler alınmış ve gerekli bilgi ve belgelere erişim vakitlice sağlanmıştır. Bu çerçevede, Kurum İdaresi ve personelinin ziyaret esnasında gösterdiği iş birliğine açık tutumları Ziyaret Heyeti tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

B. Tavsiyeler

1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler

98. Kurumda engelli ve hasta mahpuslar için bir oda oluşturulması ve engelli mahpusların kullanımı için tuvalet ve banyolara tutunma barı eklenmesi,

99. Yumuşak oda tavanında tespit edilen akıntının giderilmesine yönelik çalışma yapılması,

100. Geçici koğuşun düzenli aralıklarla temizlenmesi,

101. Çalışmayan acil durum butonlarının tamir edilerek çalışır vaziyete getirilmesi,

102. Çamaşırların yıkanması ve kurutulması noktasında gerekli özenin gösterilmesi,

103. Kalabalıklaşma sorunu dikkate alındığında kantinde satılan içme suyu bitmeden önce yeterince tedarik edilmesinin sağlanması,

104. Kantinde kadın iç çamaşırı ve vantilatör satılması,

105. İlaçların son kullanma tarihlerinin düzenli olarak kontrol edilmesi, son kullanma tarihi geçen ilaçların 25/1/2017 tarihli ve 29959 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'ne uygun olarak imha edilmesi ve buna ilişkin gerekli kayıtların tutulması,

106. Acil durum çantasındaki eksikliklerin ivedilikle tamamlanması,

107. Psikososyal servisin erkek mahpuslarla gerçekleştirdiği görüşmelerde bireysel görüşme odasının kullanılmasına özen gösterilmesi,

108. Annesi yanında kalan çocuklar için Kurum içinde ya da dışında gerçekleştirilen etkinliklerin sayısının artırılması,

109. Kurs sayısı ile çeşitliliğinin mahpusların ihtiyaç ve talepleri doğrultusunda artırılması,

110. Kreşin yaz aylarında çocuklar tarafından kullanılabilmesi amacıyla öğretmen talep edilmesi ya da Kurum personeli arasından görevlendirme yapılması,

111. Atölyelerde çalışan mahpuslara yönelik iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin verilmesi ve atölye duvarlarına iş sağlığı ve güvenliği için uyarı metinlerinin ve ikaz tabelalarının asılması

112. Açık görüş alanına saat konulması,

113. *Konferans salonunda güvenlik kameraları ile ilgili incelemeler yapılmış olup tavsiyeler muhatap kuruma iletilmiştir.*

hususları tavsiye edilmektedir.

2. Ferizli Halk Eğitim Merkezine Yönelik Tavsiye

114. Kurumda kurs sayısının artırılması için öğretici görevlendirilmesi hususu tavsiye edilmektedir.

3. Sakarya İl Sağlık Müdürlüğüne Yönelik Tavsiye

115. Sevklerde yaşanan gecikmenin önlenmesi amacıyla mahpusların muayene taleplerini karşılayacak şekilde yeni bir düzenlemenin yapılması hususu tavsiye edilmektedir.

4. Sakarya İl Jandarma Komutanlığına Yönelik Tavsiye

116. Hastane sevk raporu düzenlenmiş mahpusların hastane sevklerinin en kısa sürede gerçekleştirilebilmesi için gerekli çalışmalarının yürütülmesi hususu¹⁰ tavsiye edilmektedir.

¹⁰ Mahpusların Islahı İçin Asgari Standart Kurallar, Kural 27'ye göre: "Özel bir tedaviye ya da ameliyata ihtiyacı olan mahpuslar, uzmanlaşmış kurumlara ya da sivil hastanelere nakledilir. Bir hapislinin kendi hastane olanakları varsa, mahpuslar uygun tedavi ve bakım için sevk edildiklerinde bu birimler yeterli insan gücü ve donanımına sahip olur."

5. Ceza Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne Yönelik Tavsiyeler

117. Kurumda toplam kapasitenin üzerinde mahpus bulunduğu için bazı mahpusların yer yatağında yattığı, dolap sayısının yetersiz olduğu, sağlık hizmetlerine erişimde gecikme yaşanabildiği tespit edilmiş olup bu sorunların çözümüne yönelik kalabalıklaşma problemini giderecek çalışmaların ivedilikle yapılması¹¹,

118. Hastaneye sevkler konusunda yaşanan sorunların çözülmesi amacıyla eksik olduğu değerlendirilen ring araçların sayısının artırılması,
hususları tavsiye edilmektedir.

¹¹ Birleşmiş Milletler Mahpusların Islahı İçin Asgari Standart Kurallar (Nelson Mandela Kuralları), Kural 49'a göre; "Aşırı kalabalık, CPT'nin görev alanını doğrudan ilgilendiren bir konudur. Bir cezaevindeki bütün hizmetler ve faaliyetler, planlanandan daha çok kişinin olması durumunda olumsuz yönde etkilenecektir; söz konusu tesisteki genel yaşam kalitesi, belki de çok ciddi biçimde düşecektir. Ayrıca cezaevindeki veya cezaevinin bir bölümündeki aşırı kalabalıklaşma, fiziksel açıdan insanlık dışı veya aşağılayıcı düzeye gelebilir."